

4.10.2018

Eduskunta
Sivistysvaliokunta
SiV@eduskunta.fi

HE 123/2018 vp
Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2019

Kuulemisen aihe: Yksityisten koulutuksenjärjestäjien saaman perusopetuksen oppilaskohtaisen kotikuntakorvauksen suuruus verrattuna kunnallisten koulutuksen järjestäjien saamaan vastaavaan korvaukseen. Perusteet nykyjärjestelmälle.

OAJ kiittää valiokuntaa kuulemisen järjestämisestä ja mahdollisuudesta esittää näkökantansa asiaan.

OAJ pitää tärkeänä tasa-arvokysymyksenä, että kaikille perusopetuksen järjestäjille taataan yhdenvertaisesti resurssit tuottaa laadukasta perusopetusta. Perusopetus on perustuslain suojaama oikeus oppivelvollisille. Mikäli tätä tehtävää ei ole annettu järjestäjälle lakisääteisesti (kunnat), valtioneuvosto voi myöntää luvan yksityiselle järjestäjälle. Lupaa myönnettäessä kuullaan aina koulun sijaintikuntaa ja siksikin suuri osa yksityiskouluista on luonteva osa kuntansa kouluverkkoa.

Aiemmin vanhat yksityiskoulut saivat korvauksen 100 prosentin mukaan ja uudet luvat myönnettiin 90 %:n tasolla, kunnes järjestelmää muutettiin vuonna 2014. Muutos tehtiin vailla mitään järkiperusteita ja sen seurauksena yksityinen järjestäjä saakin kotikuntakorvausta 94 prosenttia. Muutoksen seurauksena osa kouluista menetti, osa sai hieman lisää, mutta seurauksena oli se, että yksityiset järjestäjät saavat poikkeuksetta pienemmän rahoituksen.

OAJ ei näe mitään perusteltua syytä syrjiä yksityisiä kouluja ja sitä kautta niiden oppilaita ja opettajia, vaan järjestelmän tulisi olla ylläpitäjäneutraali. Tätä on pidetty tärkeänä periaatteena muilla koulutusasteilla. Esimerkiksi voisi ottaa, jos ammatillisen koulutuksen järjestäjille asetettaisiin leikkuri, jos järjestämismuoto on esimerkiksi osakeyhtiö.

Yksityiset koulut noudattavat samaa opetussuunnitelmaa eikä niillä ole mahdollisuutta paikata rahoitusvajetta esimerkiksi keräämällä veroja tai maksuja, mikä on sinänsä hyvä asia. Tällä periaatteella toimittaessa korostuu kuitenkin yhteiskunnan vastuu rahoittaa valtioneuvostolta luvan saaneita kouluja yhdenveroisesti.

4.10.2018

Yksityisissä kouluissa työskentelee yli 1500 opettajaa samoin kelpoisuuksin ja velvoittein kuin kuntienkin kouluissa. Nykyinen järjestelmä heikentää yksityisten järjestäjien palkanmaksukykyä ja esim. taloudellisia mahdollisuuksia tarjota opettajille täydennyskoulutusta.

OAJ viittaa aiempaan talousarviolausuntoonsa ja yhtyy myös Yksityiskoulujen liiton lausunnossa esitettyihin näkökantoihin.

OAJ kiittää sivistysvaliokuntaa aiemmista hyvistä kannanotoista asiaan. Valitettavasti ne eivät ole johtaneet toimenpiteisiin. Esitämme, että valiokunta ehdottaa talousarviolausunnossaan VaV:lle, että mietintöön tulisi lausuma asiasta. Näin eduskunnan kanta olisi selvillä seuraavia kehyspäätöksiä ja hallitusohjelmaa laadittaessa.

OPETUSALAN AMMATTIJÄRJESTÖ OAJ

Heljä Misukka
koulutusjohtaja